

Αθήνα, 03/07/2026

Καταγγελία αθέτησης των υποχρεώσεων Διαφάνειας του
Ν.4961/2022 από το Υπουργείο Εσωτερικών αναφορικά με τη με
λειτουργία συστήματος τεχνητής νοημοσύνης στο πλαίσιο της
αξιολόγησης δημοσίων υπαλλήλων

Αξιότιμη κα Αλεξάνδρα Ρογκάκου, Διοικήτρια της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας (ΕΑΔ),

Με το παρόν έγγραφο **θα ήθελα να καταγγείλω εκ μέρους του Ινστιτούτου Έρευνας Ρυθμιστικών Πολιτικών** την παράλειψη σημαντικών υποχρεώσεων διαφάνειας από **το Υπουργείο Εσωτερικών**, αναφορικά με τη **παραγωγική λειτουργία συστήματος τεχνητής νοημοσύνης στο πλαίσιο της αξιολόγησης δημοσίων υπαλλήλων τουλάχιστον για το αξιολογικό έτος 2023 και πιθανόν και για επόμενα έτη.**

Η παρούσα αναφορά-καταγγελία κατατίθεται ενώπιόν σας στο πλαίσιο κοινής έρευνας και συνεργασίας με τΧΧ κΧ XXX και τη **Homo Digitalis**. Στο πλαίσιο της ανωτέρω συνεργασίας, για το ίδιο υπό εξέταση ζήτημα πρόκειται να υποβληθούν αντίστοιχες αναφορές-καταγγελίες τόσο από τΧΧ κΧ XXX όσο και από τη Homo Digitalis. Παρακαλούμε όπως οι εν λόγω αναφορές-καταγγελίες εξεταστούν από κοινού, καθόσον αφορούν το ίδιο πραγματικό και νομικό αντικείμενο και αποτελούν προϊόν κοινής έρευνας. Η υποβολή τους πραγματοποιείται χωριστά αποκλειστικά λόγω της έλλειψης δυνατότητας κοινής υποβολής μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταγγελιών της Υπηρεσίας σας.

Πραγματικά Περιστατικά

Την περίοδο Μαρτίου – Απριλίου 2025, το Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων ανέφερε σε δημοσίευσμά του¹ ότι για το αξιολογικό έτος 2023 υποβλήθηκαν 166.350 αξιολογήσεις δημοσίων υπαλλήλων. Κατά το ίδιο δημοσίευμα, από αυτές τις αξιολογήσεις «*οι 39.394 κρίθηκαν ότι οι αξιολογούμενοι είναι υπάλληλοι «υψηλής απόδοσης», αλλά χάρη στην τεχνητή νοημοσύνη που αξιοποιεί το υπουργείο Εσωτερικών διαπιστώθηκε ότι δεν πληρούν τα θεσπισμένα κριτήρια και ως εκ τούτου οι αξιολογήσεις απορρίφθηκαν*».²

¹ Αθηναϊκό – Μακεδονικό Πρακτορείο Ειδήσεων, [Η «ακτινογραφία» της αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων](#), Μάρτιος 2025

² Ibid.

Μάλιστα, σχετικά δημοσιεύματα από τους δημοσιογράφους Πέτρο Κωνσταντινίδη (TA NEA),³ και Νίκο Κοκκινόπουλο (Αυτοδιοίκηση.gr),⁴ μεταξύ άλλων, ανέφεραν ακόμη περισσότερες σχετικές πληροφορίες, με αναφορές σε συγκεκριμένους αριθμούς. Ειδικότερα, τα σχετικά άρθρα ανέφεραν ότι «(η) διαδικασία αξιολόγησης, για πρώτη φορά μέσω τεχνητής νοημοσύνης (AI), πραγματοποιήθηκε σε 205.000 δημοσίους υπαλλήλους, που αποτελούν μέρος ενός συνολικού πληθυσμού 600.000 υπαλλήλων».⁵ Όπως συνεχίζουν τα άρθρα, «(σ)ε αυτό το πλαίσιο, το 2023 πραγματοποιήθηκαν περίπου 145.000 αξιολογήσεις ΔΥ. Εξ αυτών, περίπου 54.500 (ποσοστό 37,5%) κρίθηκαν «υψηλής απόδοσης» – ενώ με βάση το προηγούμενο σύστημα το 97% των αξιολογουμένων κρίνονταν «άριστοι». Στη συνέχεια, ωστόσο, οι «υψηλής απόδοσης» υπάλληλοι πέρασαν και από το κόσκινο της ΤΝ, η οποία έκρινε ότι μόνο 4.000-4.500 είναι πραγματικά υψηλής απόδοσης».⁶

Μάλιστα, δημόσιες δηλώσεις της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου, και συγκεκριμένα της **Υφυπουργού του Υπουργείου Εσωτερικών, κας Βιβή Χαραλαμпоγιάννη**, επιβεβαίωσαν τις εν λόγω πρακτικές χρήσης εργαλείων ΤΝ στο πλαίσιο της αξιολόγησης δημοσίων υπαλλήλων για εκείνο το αξιολογικό έτος. Συγκεκριμένα, η Υφυπουργός αναφέρει, σε συνέντευξή της στο πλαίσιο συνεδρίου (από το χρονικό σημείο 08:00 και εξής), ότι κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων περίπου 55.000 υπάλληλοι είχαν αρχικά αξιολογηθεί από τους άμεσους προϊσταμένους τους ως υπάλληλοι υψηλής απόδοσης. Ωστόσο, όπως η ίδια δηλώνει, στη συνέχεια χρησιμοποιήθηκε εργαλείο τεχνητής νοημοσύνης, το οποίο ανέλυσε και αξιολόγησε τις γραπτές αιτιολογήσεις των προϊσταμένων που συνόδευαν τις αξιολογήσεις αυτές. Κατόπιν της ανάλυσης από το εν λόγω σύστημα τεχνητής νοημοσύνης, ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων που τελικώς χαρακτηρίστηκαν ως υψηλής απόδοσης περιορίστηκε από περίπου 55.000 σε μόλις 6.000.⁷

Ωστόσο, ουδέποτε πριν τη θέση σε λειτουργία του εν λόγω συστήματος τεχνητής νοημοσύνης το Υπουργείο Εσωτερικών δεν είχε αναρτήσει κάποια σχετική δημόσια ενημέρωση ούτε είχε ενημερώσει το κείμενο της Πολιτικής Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του σχετικά (η οποία παραμένει δυστυχώς ανενημέρωτη από τις 21/10/2021).

³ TA NEA, [Σοκ και δέος στο Δημόσιο: Η Τεχνητή Νοημοσύνη αξιολόγησε και αποφάσισε](#), Μάιος 2025.

⁴ Αυτοδιοίκηση, [Δημόσιο – αξιολόγηση: Η AI “έκοψε” χιλιάδες υπαλλήλους](#), Μάιος 2025.

⁵ Ibid.

⁶ Βλ. υποσημείωση Νο.3.

⁷ 5ο Συνέδριο Cyber Greece, [Συνέντευξη Υφυπουργού Εσωτερικών κας Βιβής Χαραλαμпоγιάννη στον κ Αλέξανδρο Κόντη](#), Οκτώβριος 2025.

Καθόσον δεν είχε προηγηθεί οποιαδήποτε γραπτή, αναλυτική ενημέρωση ούτε είχε διασφαλιστεί η απαιτούμενη διαφάνεια σχετικά με τη χρήση του εν λόγω εργαλείου, ενώ οι μόνες εκ των υστέρων παραδοχές περί της χρήσης του προέρχονταν από δημοσιογραφικά ρεπορτάζ και δημόσιες δηλώσεις ή συνεντεύξεις της πολιτικής ηγεσίας, Χ κΧ XXX υπέβαλε, στις 30.03.2026, αίτημα προς τον Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων του Υπουργείου Εσωτερικών, προκειμένου να ενημερωθεί σχετικά με τις πράξεις επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που τΧΧ αφορούν και οι οποίες έλαβαν χώρα στο πλαίσιο της χρήσης του εν λόγω συστήματος κατά τις διαδικασίες αξιολόγησης των ετών 2023 και ενδεχομένως μετέπειτα ετών.

Δυστυχώς, Χ κΧ XXX δεν έχει λάβει ακόμα απαντήσεις στα ερωτήματα που θέτει σχετικά με τις πράξεις που αφορούν την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Ωστόσο στην πρώτη απάντησή του, το Υπουργείο Εσωτερικών αποδέχεται πλήρως την χρήση του εργαλείου τεχνητής νοημοσύνης τουλάχιστον για το αξιολογικό έτος 2023 (επισυναπτόμενη η σχετική αλληλογραφία) για άλλους ΔΥ.

Νομικό Πλαίσιο

Όπως ορίζεται στο **Άρθρο 4 του ν.4961/2022** οι φορείς του δημόσιου τομέα δύνανται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, να χρησιμοποιούν συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για τη διαδικασία λήψης ή την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης μιας απόφασης ή την έκδοση πράξης, οι οποίες επηρεάζουν τα δικαιώματα ενός φυσικού ή νομικού προσώπου, **μόνον εφόσον η χρήση αυτή προβλέπεται ρητά σε ειδική διάταξη νόμου που περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων αυτών.**

Ο **ν. 4940/2022** ρυθμίζει τη διαδικασία στοχοθεσίας, αξιολόγησης και ανταμοιβής με σκοπό την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης. Παρά το γεγονός ότι πρόκειται για μεταγενέστερο νομοθέτημα του ν. 4961/2022, δεν περιλαμβάνει καμία διάταξη που να προβλέπει ή να επιτρέπει τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης κατά τη διαδικασία στοχοθεσίας, αξιολόγησης ή ανταμοιβής των δημοσίων υπαλλήλων, προβλέποντας συγκεκριμένες εγγυήσεις παράλληλα για την προστασία των δικαιωμάτων των ΔΥ. Ως εκ τούτου, οι γενικές αναφορές του νόμου σε τεχνολογικά εργαλεία ή ηλεκτρονικές εφαρμογές δεν μπορούν να ερμηνευθούν ως παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης, ιδίως όταν αυτά επηρεάζουν ή δύνανται να επηρεάσουν την αξιολόγηση, την υπηρεσιακή εξέλιξη ή την ανταμοιβή των αξιολογούμενων.

Ακόμη, σύμφωνα με το **Άρθρο 5 του ν.4961/2022**, κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, **πριν από την έναρξη λειτουργίας του συστήματος, εκπονεί αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου**. Κατά την εκπόνηση της αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου λαμβάνονται υπόψη, ιδίως, οι ακόλουθες πληροφορίες: α) ο επιδιωκόμενος σκοπός, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται με τη χρήση του συστήματος, β) οι δυνατότητες, τα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι παράμετροι λειτουργίας του συστήματος, γ) το είδος και οι κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ή υποστηρίζονται από αυτό, δ) οι κατηγορίες δεδομένων που συλλέγονται, τυγχάνουν επεξεργασίας ή εισάγονται στο σύστημα ή παράγονται από αυτό, ε) οι κίνδυνοι που ενδέχεται να προκύψουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των φυσικών ή νομικών προσώπων, στα οποία αφορά ή τα οποία επηρεάζει η λήψη της απόφασης και στ) το προσδοκώμενο όφελος που απορρέει για το κοινωνικό σύνολο σε συνάρτηση με ενδεχόμενους κινδύνους και επιπτώσεις που δύναται να επιφέρει η χρήση του συστήματος, ιδίως για φυλετικές, εθνοτικές, κοινωνικές ή ηλικιακές ομάδες και κατηγορίες του πληθυσμού όπως τα άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις. **Ωστόσο, με βάση τα στοιχεία που αναρτώνται στη Διαύγεια, δεν παρατηρείται το Υπουργείο Εσωτερικών ή κάποια υπηρεσία του να έχει λάβει σχετικές υπηρεσίες στο παρελθόν και να έχει εγκρίνει την οποιαδήποτε σχετική δαπάνη.**

Επίσης, με βάση το **Άρθρο 6 του Ν.4961/2022** ο φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης **ενέχει υποχρέωση διαφάνειας**, δηλαδή πρέπει να παρέχει, δημόσια, πληροφορίες σχετικά με α) τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος, β) τις παραμέτρους λειτουργίας, τις δυνατότητες και τα τεχνικά χαρακτηριστικά του συστήματος, γ) τις κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος ή υποστηρίζονται από αυτό και δ) τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου.

Ακόμη, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που χρησιμοποιεί σύστημα τεχνητής νοημοσύνης της παρ. 1 του άρθρου 4, διασφαλίζει ότι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αφορά η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης, **λαμβάνει γνώση των παραμέτρων στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή**, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία.

Ωστόσο, το Υπουργείο Εσωτερικών **δεν έχει τηρήσει τις εν λόγω υποχρεώσεις** του. Ειδικότερα:

(α) Δεν υπάρχει νομική βάση που να επιτρέπει τη χρήση του εν λόγω συστήματος, όπως ρητά υποχρεώνει το Άρθρο 4 του ν.4961/2022,

(β) Δεν φαίνεται να έχει συμμορφωθεί το Υπουργείο Εσωτερικών με την υποχρέωση του προς εκπόνηση αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου σύμφωνα με το Άρθρο 5 του ν.4961/2022,

(γ) Δεν φαίνεται να έχει συμμορφωθεί το Υπουργείο Εσωτερικών με τις υποχρεώσεις διαφάνειας που απορρέουν από το Άρθρο 6 του Ν.4961/2022, καθώς δεν ενημέρωσε με διαφανή τρόπο ούτε για τον χρόνο έναρξης λειτουργίας του συστήματος για το αξιολογικό έτος 2023 (αλλά ούτε και για τα μετέπειτα αξιολογικά έτη, εάν χρησιμοποιήθηκε εκ νέου το σύστημα τεχνητής νοημοσύνης), ούτε για τις τεχνικές παραμέτρους, ούτε για τις κατηγορίες των αποφάσεων που λαμβάνονται ή των πράξεων που εκδίδονται με τη συμμετοχή του συστήματος, ούτε για τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου.

(δ) Δεν γνωρίζουμε να έχει διασφαλίσει το Υπουργείο Εσωτερικών ότι τα φυσικά πρόσωπα στο οποία αφορά η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης, έλαβαν γνώση των παραμέτρων στις οποίες στηρίχθηκε η λήψη της απόφασης ή η έκδοση της πράξης σε κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, συμπεριλαμβανομένων των μορφών που διευκολύνουν την ενημέρωση των ατόμων με αναπηρία.

Το αίτημά μας

Με βάση τα ανωτέρω, αιτούμαστε την εξέταση της παρούσας καταγγελίας της αναφορικά με την ενδεχόμενη παραβίαση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στον ν. 4961/2022 εκ μέρους του Υπουργείου Εσωτερικών και άλλων υφιστάμενων Υπηρεσιών του αναφορικά με τη παραγωγική λειτουργία συστήματος τεχνητής νοημοσύνης στο πλαίσιο της αξιολόγησης δημοσίων υπαλλήλων τουλάχιστον για το αξιολογικό έτος 2023 και πιθανόν και για επόμενα έτη.